

חלקי - פרשת תזריע		
מחוק מדבש	וילנא	יום
תרד-תריא	מח ע"ב	ראשון
תריא-תריט	מט ע"א	שני
תריט-תרכו	מט ע"ב	שלישי
תרכו-תרלא	נע"א	רביעי
תרלא-תרלח	נע"ב	חמישי
תרלח-תרנב	נא ע"א	שישי
תרנב-תרמח	נא ע"ב	שבת

על
הפרשה
ועניני
דיומא

זהר הקדוש מתוך מדבש עם פרוש

עלון מס' 240 | פרשת בלק תשפ"ג

י"ל בעזרה ש"ת ע"י מרכז "מתוך מדבש" ת.ד. 5315 ירושלים

אם הינוקא אמרה לו שיתקרב אל רבי יצחק ורבי יהודה ויתברך מהם

רבי יצחק ורבי יהודה הוו אזלי באורחא, מטו להווא אתר דכפר סכנין, דהנה תמן רב המנונא סבא, אתארחו באתתא דיליה, דהנה לה ברא חדא זעירא, וכל יומא הוה בבי ספרא, ההוא יומא סליק מבי ספרא ואתא לביתא, חמא לון לאלין חכימין, אמרה ליה אמיה, קריב לגבי אלין גוברין עלאין, ותרווח מנייהו ברבאן.

מי שלא קרא קריאת שמע בזמנה הוא בנדוי כל אותו היום קריב לגביהו, עד לא קריב, אהדר לאחורא, אמר לה לאמיה, לא בעינא לקרבא לגביהו, דהא יומא דא לא קרו קריאת שמע, והכי אולפי לי, כל מאן דלא קרי קריאת שמע בעונתיה, בנדוי הוא כל ההוא יומא.

מתוך מדבש

האנשים הגדולים, ותרווח מנייהו ברבאן ומרויח ותקבל מהם ברכות. (דף קפו ע"א-ינוקא, ובביאורינו כרך יג עמ' שפא)

מי שלא קרא קריאת שמע בזמנה הוא בנדוי כל אותו היום

קריב לגביהו נתקרב אצלם, עד לא קריב, אהדר לאחורא וטרם שהגיע אליהם, חזר לאחוריו, אמר לה לאמיה, לא בעינא לקרבא לגביהו אמר הילד לאמו איני רוצה להתקרב אליהם, דהא יומא דא לא קרו קריאת שמע כי היום לא קראו קריאת שמע בזמנה, והכי אולפי לי, כל מאן דלא קרי קריאת שמע בעונתיה וכך למדו אותי, כי כל מי שלא קרא קריאת שמע בזמנה, בנדוי הוא כל ההוא יומא הוא בנדוי כל אותו היום, משום שבטל רמ"ח תבות שבקריאת שמע, נהפך עליו רמ"ח לתר"ם חס ושלום.

אם הינוקא אמרה לו שיתקרב אל רבי יצחק ורבי יהודה ויתברך מהם רבי יצחק ורבי יהודה הוו אזלי באורחא רבי יצחק ורבי יהודה היו הולכים בדרך, מטו להווא אתר דכפר סכנין הגיעו למקום ההוא הנקרא כפר סכנין, דהנה תמן רב המנונא סבא שהיה דר שם רב המנונא סבא, אתארחו באתתא דיליה נתארחו אצל אשתו, כי רב המנונא כבר מת כדלקמן, דהנה לה ברא חדא זעירא שהיה לה בן אחד קטן, וכל יומא הוה בבי ספרא וכל היום היה לומד בבית הספר, ההוא יומא סליק מבי ספרא ואתא לביתא באותו היום יצא מבית הספר ובא לביתו, כי רוח ה' נוססה בו שיבואו לביתו אורחים חשובים, חמא לון לאלין חכימין ראה את אלו החכמים, אמרה ליה אמיה, קריב לגבי אלין גוברין עלאין אמרה לו אמו, לך ותתקרב אל אלו

שָׁמְעוּ אֵינֹן וְתוֹהוּ, אָרִימוּ יְדֵיהֶוּ וּבְרִיכוּ לֵיה, אָמְרוּ, וְדַאי הָכִי הוּא, וְיוֹמָא דָּא אֲשַׁתְּדַלְנָא
בְּהַדִּי חֲתָן וְכֻלָּה, דְּלֵא הָוּה לֹוֹן צְרַכְיֵיהוּ, וְהוּוּ מִתְאַחֲרֵן לְאַזְדוּוּגָא, וְלֵא הָוּה בְּר נֶשׁ
לְאַשְׁתְּדַלָּא עַלֵייהוּ, וְאַנְן אֲשַׁתְּדַלְנָא בְּהוּ, וְלֵא קְרִינֵן קְרִיאַת שְׁמַע בְּעוֹנְתֵיה, וּמֵאֵן דְּאַתְעַסֵּק
בַּמְצוּה פְּטוּר מִן הַמְצוּה.

אֵין הַקְּלִפָּה יוֹצֵאת מֵאֲבְרֵי הָאָדָם בְּבִקְרָ עַד שֵׁיקְרָא קְרִיאַת שְׁמַע

אָמְרוּ לֵיה, בְּרִי בְּמָה יִדְעַת, אָמַר לְהוּ, בְּרִיחָא דְלְבוּשֵׁיכּוּ יִדְעַנָּא, כַּד קְרִיבְנָא לְגַבֵּיכּוּ, תוֹוְהוּ.

הַמְּבַרְךְ עַל נְטִילַת יָדַיִם בְּיָדַיִם מְלַכְלָכוֹת חַיֵּב מִיָּתָה

יָתְבוּ, נְטִלוּ יְדֵיהֶוּ וּבְרִיכוּ רְפְתָא, רַבִּי יְהוּדָה הָוּוּ יְדוּי מְלוֹכְלָכְוֹן, וּבְרִיךְ עַד לֵא נְטִיל, אָמַר
לְהוּ, אֵי תַלְמִידֵי דְרַב שְׁמַעְיָה חֲסִידָא אַתּוֹן, לֵא הָוּה לְכוּ לְבָרְכָא בְּיָדַיִם מְזוּהָמוֹת,
וּמֵאֵן דְּבְרִיךְ בְּיָדַיִם מְזוּהָמוֹת חַיֵּב מִיָּתָה.

מתוק מדבש

בו רמ"ח תבות, לפי שי"ש בקריאת שמע סגלה שכל תבה
שהוא קורא מפנה השמאה מאבר אחד מהרמ"ח אבריו,
ואלו התנאים הגם שעסקו במצות והיו פטורים מקריאת
שמע, אבל אותה הקלפה לא יצאה מאבריהם, לכן הינוקא
הריח ריח הקלפה בגופם שהוא לבוש נשמתם.

(דף קפו ע"א-ינוקא, ובביאורינו כרך יג עמ' שפב)

שָׁמְעוּ אֵינֹן, וְתוֹוְהוּ שְׁמַעוּ רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יְהוּדָה אֵלו
הַדְּבָרִים, וְתַמְהוּ עַל הַשְּׁגַת הַיְנוּקָא, אָרִימוּ יְדֵיהֶוּ
וּבְרִיכוּ לֵיה לֵיה הַרִימוּ אֵת יָדָם וּבְרִיכוּ אוֹתוּ, אָמְרוּ וְדַאי הָכִי
הוּא אָמְרוּ וְדַאי כֶּף הוּא שְׁלֵא קְרִיאַת שְׁמַע
בְּזַמְנָה, וְיוֹמָא דָּא אֲשַׁתְּדַלְנָא בְּהַדִּי חֲתָן וְכֻלָּה דְּלֵא
הָוּה לֹוֹן צְרַכְיֵיהוּ לְפִי שְׁבִיּוֹם הָוּה עֲסַקְנוּ בְּצַרְכֵי חֲתָן וְכֻלָּה
שְׁלֵא הָוּה לְהֵם דִּי צְרַכְס, וְהוּוּ מִתְאַחֲרֵן לְאַזְדוּוּגָא וְהָוּ
מִתְאַחֲרִים לְהַזְדוּג, וְלֵא הָוּה בְּר נֶשׁ לְאַשְׁתְּדַלָּא עַלֵייהוּ
וְלֵא הָוּה אָדָם אַחַר שְׁעֵסֵק בְּעַנְיֵיהֶם, וְאַנְן אֲשַׁתְּדַלְנָא בְּהוּ
וְאַנְו עֲסַקְנוּ בְּהֵם, וְלֵא קְרִינֵן קְרִיאַת שְׁמַע בְּעוֹנְתֵיה לְכוּ
לֵא קְרִיאַת שְׁמַע בְּזַמְנָה, וּמֵאֵן דְּאַתְעַסֵּק בַּמְצוּה
פְּטוּר מִן הַמְצוּה וּמִי שְׁעוֹסֵק בַּמְצוּה פְּטוּר מִן הַמְצוּה.

(דף קפו ע"א-ינוקא, ובביאורינו כרך יג עמ' שפא-שפב)

אֵין הַקְּלִפָּה יוֹצֵאת מֵאֲבְרֵי הָאָדָם בְּבִקְרָ עַד שֵׁיקְרָא קְרִיאַת שְׁמַע

אָמְרוּ לֵיה שְׁאֵלוּ אֵת הַיָּלִד, בְּרִי, בְּמָה יִדְעַת בְּנֵי בְּמָה
יִדְעַת שְׁלֵא קְרִיאַת שְׁמַע בְּזַמְנָה, אָמַר לְהוּ
הַשִּׁיב לְהֵם, בְּרִיחָא דְלְבוּשֵׁיכּוּ יִדְעַנָּא כַּד קְרִיבְנָא
לְגַבֵּיכּוּ בְּרִיחַ שֶׁל מְלַבּוּשֵׁיכֶם יִדְעַתִּי כְּשֶׁקְרַבְתִּי אֵלֵיכֶם,
תוֹוְהוּ תַמְהוּ עַל זֶה, וְרַצָּה לֹוֹמַר בְּרִיחַ לְבוּשֵׁי נִשְׁמַתְסָם
הַנְּעֻשִׂים מִהַמְצוֹת, וְעַתָּה הָוּה חֲסָר לְהֵם חֶלֶק הַלְבוּשׁ שֶׁל
מְצוֹת קְרִיאַת שְׁמַע. אֵי נְמִי, כְּשֶׁאָדָם יִשֵּׁן וְנִשְׁמַתוּ מִסְתַּלְקַת
מִגּוּפוֹ, אִזּוּ נִכְנָסִים בְּרַמ"ח אֲבְרֵי רַמ"ח אֲבְרֵי הַקְּלִפָּה, וְאַחַר
שֶׁנִּשְׁתַּעֲוֵר הָאָדָם מִשְׁנֹתוֹ אֲפֹלוּ שְׁעֵסֵק בַּתּוֹרָה וּבַמְצוֹת, אֵין
הַקְּלִפָּה יוֹצֵאת מִרַמ"ח אֲבְרֵי עַד שֵׁיקְרָא קְרִיאַת שְׁמַע שִׁישׁ

הַמְּבַרְךְ עַל נְטִילַת יָדַיִם בְּיָדַיִם מְלַכְלָכוֹת חַיֵּב מִיָּתָה

יָתְבוּ, נְטִלוּ יְדֵיהֶוּ, וּבְרִיכוּ רְפְתָא יִשְׁבוּ לְסַעוּדָה, וְנְטִלוּ
יְדֵיהֶם, וְאַכְלוּ לַחֵם, וְאַמַּר פִּי רַבִּי יְהוּדָה הָוּוּ
יְדוּי מְלוֹכְלָכְוֹן רַבִּי יְהוּדָה הָוּוּ יְדוּי מְלַכְלָכוֹת מְעַט וְהוּא
לֵא הַקְּפִיד עַל כֶּף, וּבְרִיךְ עַד לֵא נְטִיל וּבְרִיךְ בְּרַפְתַּ עַל
נְטִילַת יָדַיִם לְפָנֵי הַנְּטִילָה, כְּדִין כָּל הַמְצוֹת שֶׁמְבָרְכִים
עֲלֵיהֶם עוֹבֵר לְעִשְׂתָּן, אַחַר הַנְּטִילָה אָמַר לְהוּ אָמַר לְהֵם
הַיְנוּקָא, אֵי תַלְמִידֵי דְרַב שְׁמַעְיָה חֲסִידָא אַתּוֹן אִם
אַתֶּם הֵייתֶם תַּלְמִידֵי שֶׁל רַבִּי שְׁמַעְיָה הַחֲסִיד, לֵא הָוּה
לְכוּ לְבָרְכָא בְּיָדַיִם מְזוּהָמוֹת לֵא הָוּה לְכוּ לְבָרְךְ בְּיָדַיִם
מְלַכְלָכוֹת, כִּי הוּא הַקְּפִיד מֵאֵד עַל לְכוּף הַיָּדַיִם, וְאַמַּר
וּמֵאֵן דְּבְרִיךְ בְּיָדַיִם מְזוּהָמוֹת חַיֵּב מִיָּתָה כִּי מִי
שֶׁמְבָרְךְ בְּיָדַיִם מְלַכְלָכוֹת הוּא חַיֵּב מִיָּתָה, (כִּי אָמְרוּ תַּכְמִּינוּ
זְכוּנִים לְבָרְכָה (בְּמַסְכַּת גְּרָחוֹת דף נג עמוד ב), כִּי יָדַיִם מְזוּהָמוֹת
פְּסוּלוֹת לְבָרְכָה, וְהוּוּ כְּמִזְלוֹל בְּנְטִילַת יָדַיִם, שְׁאִמְרוּ תַּכְמִּינוּ זְכוּנִים
לְבָרְכָה (בְּמַסְכַּת סוּטָה דף 7 עמוד ב) שְׁנַעְקַר מִן הַעוֹלָם).

(דף קפו ע"א-ינוקא, ובביאורינו כרך יג עמ' שפב-שפג)

עֶשֶׂר אֲצַבְעוֹת הַיָּדִים רוֹמְזוֹת עַל עֵשְׂרֵה אֹרֹת

פֶּתַח הַהוּא יְנוּקָא וְאָמַר, (שמות ל ב) בְּבָאֵם אֶל אֱהֵל מוֹעֵד יִרְחָצוּ מִיַּם וְלֹא יָמוּתוּ וְגו', יִלְפִינָן מֵהָאֵי קָרָא, דְּמֵאֵן דְּלֹא חֵיִישׁ לְהָאֵי, וְיִתְחַזֵּי קָמֵי מַלְפָּא בִּידִין מְזוּהָמָן, חֵיִיב מִיתָה, מֵאֵי טַעְמָא, בְּגִין דִּידוּי דְּבַר נֶשׁ יִתְבִּין בְּרוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲצַבְעָא חָדָא אֵית בִּידָא דְּבַר נֶשׁ, וְאֵיהּ אֲצַבְעָא דְאַרְמָה מִשָּׁה [וכו'].

אַחִיזַת הַחֵיצוֹנִים נִמְשָׁכַת מִמְּקוֹם הַלְּכוּף וְהַפְּסָלַת

אֵי כֹּל דָּא אֵית בְּהוּ, לִית דִּינָא לְמַהוּי בְּנִקְיוֹ פֶּד מְבָרְכִין בְּהוּ לְקַדְשָׁא בְּרִיף הוּא, בְּגִין דְּבָהוּ וּבְדוּגְמָא דְלֵהוֹן מִתְבָּרַךְ שְׁמָא קְדִישָׁא, וְעַל דָּא אֲתוֹן דְּחִכְמִיתוּ טוֹבָא, הֵיךְ לֹא אֲשַׁגְחָתוֹן לְהָאֵי, וְלֹא שְׁמִשְׁתוֹן לְרַבֵּי שְׁמַעְיָה חֲסִידָא, וְאֵיהּ אָמַר כֹּל טְנוּפָא וְכֹל לְכַלּוּכָא סְלִיקוּ לֵיהּ לְסִטְרָא אַחְרָא, דְּהָא סִטְרָא אַחְרָא מֵהָאֵי טְנוּפָא וְלְכַלּוּכָא אֲתוֹן, וְעַל דָּא מִיַּם אַחְרוֹנִים חוֹבָה, וְחוֹבָה אֵינוֹן, תְּנוּהוּ, וְלֹא יְכִילוּ לְמַלְלָא.

מתוק מדבש

עֶשֶׂר אֲצַבְעוֹת הַיָּדִים רוֹמְזוֹת עַל עֵשְׂרֵה אֹרֹת

פֶּתַח הַהוּא יְנוּקָא מַעֲנִין רַחֲיִצַּת יָדַיִם בְּמַקְדָּשׁ, וְאָמַר לְפָרֵשׁ מַה שְׁכַתּוֹב בְּבָאֵם אֶל אֱהֵל מוֹעֵד יִרְחָצוּ מִיַּם וְלֹא יָמוּתוּ וְגו', יִלְפִינָן מֵהָאֵי קָרָא אָנוּ לוּמְדִים מִפְּסוּק זֶה, דְּמֵאֵן דְּלֹא חֵיִישׁ לְהָאֵי שְׁמֵי שְׁאִינוּ חוּשֵׁשׁ לָזֶה, וְיִתְחַזֵּי קָמֵי מַלְפָּא בִּידִין מְזוּהָמָן, חֵיִיב מִיתָה וְנִרְאָה לְפָנֵי הַמְּלַךְ בְּיָדַיִם מְזוּהָמוֹת, כְּלוּמַר שְׁנַכְנַס לְבֵית הַמַּקְדָּשׁ בְּלֹא רַחֲיִצַּת יָדַיִם, הוּא חֵיִיב מִיתָה, (וְדַמָּה אֶת מַצּוֹת נְטִילַת יָדַיִם לְכַרְכָּה פְּעִין עֲבוּדַת בֵּית הַמַּקְדָּשׁ), מֵאֵי טַעְמָא מַהוּ הַטַּעַם שֶׁל חֲמֵר זְהֻמַּת הַיָּדַיִם, בְּגִין דִּידוּי דְּבַר נֶשׁ יִתְבִּין בְּרוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם לְפִי שִׁידְיוֹ שֶׁל אָדָם יוֹשְׁבוֹת בְּרוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם, כִּי הָעֶשֶׂר אֲצַבְעוֹת רוֹמְזוֹת עַל עֵשְׂרֵה אֹרֹת, שְׁהֵם חֲמִשָּׁה חֲסִידִים וְחֲמִשׁ גְּבוּרוֹת, אֲצַבְעָא חָדָא אֵית בִּידָא דְּבַר נֶשׁ אֲצַבְעַת אַחַת יֵשׁ בְּיָדוֹ שֶׁל אָדָם וְהִיא אֲצַבְעַת הָאֲמֻצְעִית הַגְּדוֹלָה מִכָּל הָאֲצַבְעוֹת הַנִּקְרָאוֹת אִמָּה, וְאֵיהּ אֲצַבְעָא דְאַרְמָה מִשָּׁה וְהִיא הָאֲצַבְעַת שְׁהַרְיָמָה מִשָּׁה. (דף קפו ע"א-ינ"א, ובביאורינו כרך יג עמ' שפג)

אַחִיזַת הַחֵיצוֹנִים נִמְשָׁכַת מִמְּקוֹם הַלְּכוּף וְהַפְּסָלַת

וְהַמְשִׁיף הַיְנוּקָא לְבָאֵר אֶת הַסּוּד שֶׁל אֲצַבְעוֹת הַיָּדַיִם, וְאָמַר לְרַבֵּי יְהוּדָה (ה"ג טעמ"ט) וּמְלָה תִּימָא הוּא עַל מַה דְּאֲמַרְתָּ וְדָבַר תִּמְמָה הוּא מַה שְׁאֲמַרְתָּ וּבִרְכַתְּ בְּיָדַיִם מְזוּהָמוֹת, אֵי כֹּל דָּא אֵית בְּהוּ אִם כֹּל אֱלוֹ הַסּוּדוֹת יֵשׁ

בְּהָאֲצַבְעוֹת, לִית דִּינָא לְמַהוּי בְּנִקְיוֹ פֶּד מְבָרְכִין בְּהוּ לְקַדְשָׁא בְּרִיף הוּא וְכִי אֵין הַדִּין שִׁיְהִי בְּנִקְיוֹת כְּשִׁמְבָרְכִים בְּהוּ לְהַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא, בְּגִין דְּבָהוּ וּבְדוּגְמָא דְלֵהוֹן מִתְבָּרַךְ שְׁמָא קְדִישָׁא לְפִי שְׁבָאֲצַבְעוֹת וּבְדִגְמָא שְׁלֵהֶם שְׁהֵם חֲמֵשׁ סְפִירוֹת הַנִּרְמְזוֹת בְּהֵם, מִתְבָּרַךְ הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ, כְּלוּמַר הַמְּלָכוֹת שֶׁהֵיא הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ מְקַבְּלַת עַל יָדַם בְּרִכּוֹת, וְעַל דָּא אֲתוֹן דְּחִכְמִיתוּ טוֹבָא וְעַל כֵּן אֲתָם שְׁנַתְחַכְמְתָם הַרְבֵּה, הֵיךְ לֹא אֲשַׁגְחָתוֹן לְהָאֵי אֵיךְ לֹא הִשְׁגַּחְתָּם עַל זֶה, וְלֹא שְׁמִשְׁתוֹן לְרַבֵּי שְׁמַעְיָה חֲסִידָא וְלֹא שְׁמִשְׁתָּם אֶת רַבֵּי שְׁמַעְיָה הַחֲסִיד, וְאֵיהּ אָמַר כֹּל טְנוּפָא וְכֹל לְכַלּוּכָא סְלִיקוּ לֵיהּ לְסִטְרָא אַחְרָא שְׁהוּא אָמַר שְׁכֹל טְנוּף וְכֹל לְכַלּוּף מְעַלִּים אוֹתָם לְסִטְרָא אַחְרָא, כִּי כֹל הַשְּׁפָעוֹת שֶׁל הַקְדָּשָׁה נִמְשָׁכוֹת לְמָקוֹם קְדוּשׁ, וּבְמָקוֹם הַטְנוּפָת שְׁשֵׁם אֵין הַקְדָּשָׁה שׁוֹרָה מִפְּנֵי הַכְּבוֹד, שֵׁם אַחִיזַת הַחֵיצוֹנִים וְשֵׁם נִמְשָׁכוֹת הַעֲכִירוֹת וְהַפְּסָלַת וְזֶהוּ חֲלָקִים וּמְזוּנִים, וְהֵינּוּ דְּהָא סִטְרָא אַחְרָא מֵהָאֵי טְנוּפָא וְלְכַלּוּכָא אֲתוֹן כִּי הַסִּטְרָא אַחְרָא נִזְוֵן מִזֶּה הַטְנוּף וְהַלְּכוּף, וְעַל דָּא וְעַל כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכָרוֹנָם לְכַרְכָּה (בְּמַסְנֵת טָלִין דף קס טע"ב) מִיַּם אַחְרוֹנִים חוֹבָה כְּדִי לְתַת אֶת זְהֻמַּת הַמְּאָכֵל חֲלָק לְהַחֲיִצוֹנִים, וְעַל יְדֵי זֶה לֹא יִקְטָרְגוּ עַל סְעוּדָתוֹ, וְחוֹבָה אֵינוֹן וְחוֹבָה הֵם, דְּהֵינּוּ הֵם חֲלָק שֶׁל הַסִּטְרָא אַחְרָא הַנִּקְרָא חוֹבָה, (כַּמְבָּאֵר לְעֵיל בְּפִרְשַׁת תְּרוּמָה דף קנד עמוד ב, וּבְפִרְשַׁת פְּקוּדֵי דף רסו עמוד ב, וְלִקְמוֹן בְּפִרְשַׁת עַקֵב דף רעג עמוד ב, וְאֲפָשֵׁר לוֹמַר בְּמַה שְׁאָמַר "וְחוֹבָה אֵינוֹן" כִּי מִלַּת חוֹבָה, גִּימַטְרִיָּא כ"א כְּמוֹ הַשֵּׁם אֱהִיָּה, שְׁכַשֵּׁם זֶה הוּא

הַיְנוּקָא קַדִּישָׁא שְׂאֵל לְאִמּוֹ אִם לְגַלוּת אֶת שֵׁם אָבִיו

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּרִי שְׂמָא דְאַבוּךָ מֵאֵן הוּא, שְׂתִיק יְנוּקָא רַגְעָא חֲדָא, קָם לְגַבֵּי אַמְיָה וְנָשַׁק לָהּ, אָמַר לָהּ, אַמִּי, עַל אַבָּא שְׂאִילוּ לִי אֵלִין חִפְיָמִין, אִימָא לֹון, אָמַרָה לִיה אִמְיָה, בְּרִי, בְּדַקְתָּ לָהּ, אָמַר הָא בְּדַקִּית, וְלֹא אֲשַׁכְחִית בְּדַקָּא יְאוּת, לְחִישָׁא לִיה אַמְיָה, וְאַהֲדַר לְגַבֵּייהוּ, אָמַר לָהּ, אַתּוֹן שְׂאֵלְתוֹן עַל אַבָּא, וְהָא אֲסַתְּלַק מְעַלְמָא, וּבְכַל יוֹמָא דְחִסְדֵי קַדִּישִׁין אֲזַלִּין בְּאַרְחָא, אִיהוּ טִייעָא אַבְתְּרִייהוּ, וְאִי אַתּוֹן קַדִּישֵׁי עֲלִיוֹנִין, הִיךְ לֹא אֲשַׁכְחַתּוֹן לִיה אֲזִיל טִייעָא אַבְתְּרִיכוּ.

אָבַל בְּקַדְמִיתָא חֲמִינָא בְכוּ, וְהַשְׁתָּא חֲמִינָא בְכוּ, דְאַבָּא לֹא חֲמָא חֲמָרָא דְלֹא טְעִין אַבְתְּרִיָה, חֲמָרָא לְמַסְבַּל עוֹלָא דְאוּרִייתָא, פִּינּוֹן דְלֹא זְכִיתוֹן דְאַבָּא יִטְעוֹן אַבְתְּרִיכוּ, לֹא אִימָא מֵאֵן הוּא אַבָּא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי יִצְחָק, בְּדַדְמִי לָן הָאִי יְנוּקָא לָאו בַר נֶשׁ הוּא, אַכְלוּ, וְהָהוּא יְנוּקָא הָהּ אָמַר מְלִי דְאוּרִייתָא וְחִדוּשֵׁי אוּרִייתָא.

מתוק מדבש

וְאִי אַתּוֹן קַדִּישֵׁי עֲלִיוֹנִין וְאִם אַתֶּם קְדוּשִׁים עֲלִיוֹנִים, הִיךְ לֹא אֲשַׁכְחַתּוֹן לִיה אֲזִיל טִייעָא אַבְתְּרִיכוּ אִיךְ לֹא מְצַאֲתֶם אוֹתוֹ הוֹלֵךְ וּמְחַמֵּר אַחֲרֵיכֶם כְּטִיעָא.

אָבַל בְּקַדְמִיתָא חֲמִינָא בְכוּ אָבַל בְּתַחֲלָה רְאִיתִי בְכֶם שְׁבַרְכְתֶם בְּיָדִים מְזַהְמוֹת, וְהַשְׁתָּא חֲמִינָא בְכוּ וְעַתָּה רְאִיתִי בְכֶם שְׂלֵא זְכִיתֶם שְׂאָבֵי יַחְמַר אַחֲרֵיכֶם, דְאַבָּא לֹא חֲמָא חֲמָרָא דְלֹא טְעִין אַבְתְּרִיָה פִי אָבִי אִינוּ רוּאָה חֲמוּר שְׂאִינוּ טוֹעֵן אַחֲרֵיו, וּמְפָרֵשׁ חֲמָרָא לְמַסְבַּל עוֹלָא דְאוּרִייתָא חֲמוּר הַנוּשָׂא עֲלִיו תְּלַמִּיד חֲכָם הַסּוֹבֵל עֲלִיו עֲלָה שֶׁל הַתּוֹרָה, רְצוּנוֹ לומר שְׂלֵא הִיָּה עוד בְּדַבְרֵי הַזֶּה שְׂאָבֵי יְרָאָה חֲמוּר הַנוּשָׂא תְּלַמִּיד חֲכָם שְׂלֵא יִלֵּךְ אַחֲרָיו בְּדַמוֹת טִיעָא, פִּינּוֹן דְלֹא זְכִיתוֹן דְאַבָּא יִטְעוֹן אַבְתְּרִיכוּ פִּינּוֹן שְׂלֵא זְכִיתֶם שְׂאָבֵי יִטְעוֹן וּיַחְמַר אַחֲרֵיכֶם וְיַתְלוּהוּ עִמְכֶם, לֹא אִימָא מֵאֵן הוּא אַבָּא אִינוּ אוֹמַר לְכֶם מִי הוּא אָבִי.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי יִצְחָק, בְּדַדְמִי לָן הָאִי יְנוּקָא לָאו בַר נֶשׁ הוּא נְדָמָה לָנוּ שְׂזָה הַיְנוּקָא אִינוּ בֵּן אָדָם, אֲלֵא הוּא מְלֵאךְ (עֵין בְּמַסְכַּת שַׁבָּת דף קיב עמוד ב וְזָה לְשׁוֹנוֹ, קָרִי עֲלִיה לִית דִּין בַּר אֵינֶשׁ, פֶּרֶשׁ רַש"י אֲלֵא מְלֵאךְ), אַכְלוּ הַחֲבָרִים, וְהָהוּא יְנוּקָא הָהּ אָמַר מְלִי דְאוּרִייתָא וְחִדוּשֵׁי אוּרִייתָא וְזָה הַיְנוּקָא הִיָּה אוֹמַר לְפָנֵיהֶם דְבָרֵי תוֹרָה וְחִדוּשֵׁי תוֹרָה.

(דף קפו ע"ב-ינוקא, ובביאורינו כרך יג עמ' שפז-שפו)

עַקֵּר פְּנֵת מַיִם אַחֲרוֹנִים, עַן שְׁעַר הַמְצוֹת סו"פ עַקֵּב), תְּוֹהוּ וְלֹא יָכִילוּ לְמַלְלָא תְּמָהוּ וְלֹא יָכִלוּ לְדַבֵּר מִחֲמַת הַתְּפַעלוּתָם מִהַשְׁגַּת הַיְנוּקָא.

(דף קפו ע"ב-ינוקא, ובביאורינו כרך יג עמ' שפה)

הַיְנוּקָא קַדִּישָׁא שְׂאֵל לְאִמּוֹ אִם לְגַלוּת אֶת שֵׁם אָבִיו

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה שְׂאֵל מֵן הַיְנוּקָא, בְּרִי, שְׂמָא דְאַבוּךָ מֵאֵן הוּא בְּנִי, שֵׁם אָבִיךָ מַה הוּא, שְׂתִיק יְנוּקָא רַגְעָא חֲדָא שְׂתַק הַיְנוּקָא רַגַע אַחַד, קָם לְגַבֵּי אַמְיָה וְנָשַׁק לָהּ קָם וְהִלֵּךְ אֲצֵל אִמּוֹ וְנָשַׁק אוֹתָהּ, אָמַר לָהּ, אַמִּי עַל אַבָּא שְׂאִילוּ לִי אֵלִין חִפְיָמִין, אִימָא לֹון אָמַר לְאִמּוֹ אִלוּ הַחֲכָמִים שׁוֹאֲלִים אוֹתִי עַל אָבִי, הָאִם אָמַר לָהֶם, אָמַרָה לִיה אִמְיָה, בְּרִי בְּדַקְתָּ לָהּ אָמַרָה לוֹ אִמּוֹ, בְּנִי הָאִם בְּדַקְתָּ אוֹתָם אִם הֵם רְאוּם לְכָךְ, אָמַר הָא בְּדַקִּית וְלֹא אֲשַׁכְחִית בְּדַקָּא יְאוּת אָמַר לָהּ הִיָּה בְּדַקְתִּי וְלֹא מְצַאֲתִי אוֹתָם כְּרָאוּי, לְחִישָׁא לִיה אַמְיָה לְחֻשָּׁה לוֹ אִמּוֹ מַה שְׁלַחְשָׁה, וְאַהֲדַר לְגַבֵּייהוּ וְחֹזֵר אֲצֵלָם, אָמַר לָהּ אַתּוֹן שְׂאֵלְתוֹן עַל אַבָּא אָמַר לָהֶם אַתֶּם שְׂאֵלְתֶם אוֹתִי עַל אָבִי, וְהָא אֲסַתְּלַק מְעַלְמָא וְהִיָּה כְּבַר נְסַתְּלַק מִן הָעוֹלָם, וּבְכַל יוֹמָא דְחִסְדֵי קַדִּישִׁין אֲזַלִּין בְּאַרְחָא אִיהוּ טִייעָא אַבְתְּרִייהוּ וּבְכַל יוֹם שְׁחִסְדִים קְדוּשִׁים, הוֹלְכִים בְּדַרְךָ הוּא הוֹלֵךְ וּמְחַמֵּר אַחֲרֵיהֶם וּמַתְלוּהוּ עִמְהֶם,

משאלותיו של אדם נבר מי הוא

אמר רבי יהודה, זכאה חולקנא, דמן (דף קפו ע"א) יומא דעלמא עד השתא, לא שמענא מלין אלין, ודאי הא אמינא דדא לאו בר נש איהו.

אמר ליה, ברא מלאכא דיהו"ה, רחימא דיליה, האי דאמרת ועשית בריחים עצי שטים חמשה לקרשי צלע המשפן וגו', וחמשה בריחים וגו', וחמשה בריחים לירכתים ימה, הא בריחים טובא איפא הכא, וידיים אינון תרין.

אמר ליה, דא הוא דאמרין, מפומיה דבר נש אשתמע מאן איהו, אבל הואיל ולא אשגחתון, אנא אימא.

רבי שמעון בר יוחאי גלה שהינוקא הוא בנו של רב המנונא סבא

תנוהו, ובכו, ובריכו ליה, בתו ההוא ליליא, בצפרא (דף קפח ע"א) אקדימו ואזלו.

כד מטו לגבי רבי שמעון סחו ליה עובדא, תוה רבי שמעון, אמר בר טנרא תקיפא איהו, ויאות הוא לכך, ויתיר ממה דלא חשיב בר נש, בריה דרב המנונא סבא הוא.

מתוק מדבש

בעצמכם בפסוק זה, ולא הייתם צריכים לשאל ממני, אבל הואיל ולא אשגחתון אבל הואיל ולא השגחתם להתבונן בעצמכם, אנא אימא אני אמר ואפרש לכם.

(דף קפו ע"א-ינוקא, ובכיאורינו כרך יג עמ' שצא)

רבי שמעון בר יוחאי גלה שהינוקא הוא בנו של רב המנונא סבא

תנוהו על גדל השגות הינוקא, ובכו מחמת שמחה, ובריכו ליה וברכו אותו, בתו ההוא ליליא לנו שם באתו הלילה, בצפרא (דף קפח ע"א) אקדימו ואזלו בבקר הקדימו לקום והלכו לדרכם.

כד מטו לגבי רבי שמעון כשהגיעו ובאו לרבי שמעון, סחו ליה עובדא ספרו לו המעשה של אותו הינוקא, תוה רבי שמעון תמה רבי שמעון על גדל קדשתו, אחר כך אמר כי אין זה חדוש, כי בר טנרא תקיפא איהו זה הינוקא הוא בנו של סלע חזק, לכן ויאות הוא לכך ראוי הוא לכך, ויתיר, ממה דלא חשיב בר נש ועוד יותר מזה מה שאין אדם יכול לחשב, כי בריה דרב המנונא סבא הוא הוא בנו של רב המנונא סבא, ויש כח באב לתת בבנו התעוררות רוח קדוש בעת ההולדה, וגם נפש הבן היא קרובה לנפש האב (עין כאן נרמ"ק דניס נפלאים).

משאלותיו של אדם נבר מי הוא

אמר רבי יהודה לרבי יצחק זכאה חולקנא אשרי חלקנו, דמן (דף קפו ע"א) יומא דעלמא עד השתא כי מיום שאני בעולם עד עתה, לא שמענא מלין אלין לא שמעתי אלו הדברים, ודאי הא אמינא דדא לאו בר נש איהו ודאי כך הוא כמו שאמרת הינוקא זה אינו בן אדם אלא מלאך.

אמר ליה רבי יהודה להינוקא, ברא מלאכא דיהו"ה רחימא דיליה בן של מלאך ה' שהיא השכינה ואהובה שלו, האי דאמרת זה שאמרת (פוסק דף קפו סוף עמוד ט), על מה שכתוב ועשית בריחים עצי שטים חמשה לקרשי צלע המשפן וגו', וחמשה בריחים וגו', וחמשה בריחים לירכתים ימה, הא בריחים טובא איפא הכא הרי הרבה בריחים נזכרים כאן, רצונו לומר יש כאן חמשה עשר בריחים, וידיים אינון תרין והידיים הם רק שתיים ובהם עשר אצבעות כנגד עשרה בריחים, חמש אצבעות דימין כנגד חמשה חסדים, וחמש אצבעות דשמאל כנגד חמש גבורות.

אמר ליה הינוקא, דא הוא דאמרין מפומיה דבר נש אשתמע מאן איהו זהו שאומרים שמפיו ומשאלותיו של אדם נשמע ונבר מי הוא, כי חכם ישאל בחכמה ושוטה ישאל בשטות, כי היה לכם להתבונן

אֲזִדְעֶזַע רַבִּי אֶלְעָזָר, אָמַר עָלַי לְמִי הָיָה לְמַחְזִי לְהֵוֹא בּוֹצִינָא דְדָלִיק, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, דָּא לָא סָלִיק בְּשִׁמָּא בְּעַלְמָא, דְּהָא מְלָה עַלְאָה אֵית בֵּיהּ, וְרַזָּא אֵיהּ, דְּהָא נְהִירוּ מְשִׁיחוּ דְּאֲבוּי מְנַהְרָא עֲלֵיהּ, וְרַזָּא דָּא לָא מְתַפְשָׁטָא בֵּין חֲבָרִיא.

רַבִּי אֶלְעָזָר וְחֲבוּרְתּוֹ הִשְׁתּוֹמְמוּ עַל רוּחַ קְדָשׁוֹ שֶׁל הֵינוּקָא

תְּוֵהוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַבָּא וְחֲבָרִיא, אָמַר רַבִּי אַבָּא, זַפְאָה אֲרַחָא דָּא, וְזַפְאָה חוּלְקָנָא דְּזַכִּינָא לְמִיחְמֵי דָּא, אֲתַקִּינוּ פְּתוּרָא כְּמַלְקָדְמִין.

אָמַר, חֲפִימִין קְדִישִׁין, תְּבַעוּ נְהֵמָא דְּתַפְנוּקֵי בְּלָא קְרָבָא, וּפְתוּרָא דְּמַאנֵי קְרָבָא, אוּ נְהֵמָא דְּקְרָבָא, אוּ תְּבַעוּן לְבְרָכָא לְמַלְפָּא בְּכָל מַאנֵי קְרָבָא, דְּהָא פְּתוּרָא לָא אֲסִתְלִיק בְּלָא קְרָבָא.

מתוק מדבש

הֵינוּקָא, אָמַר רַבִּי אַבָּא, זַפְאָה אֲרַחָא דָּא אֲשֶׁרְנוּ שְׁהַמְקוּם הַנִּחְנוּ בְּדַרְךָ הַזֶּה, וְזַפְאָה חוּלְקָנָא דְּזַכִּינָא לְמִיחְמֵי דָּא וְאֲשֶׁרֵי חֲלַקְנוּ שְׁזַכִּינוּ לְרֵאוֹת אֶת הֵינוּקָא הַזֶּה, אֲתַקִּינוּ פְּתוּרָא כְּמַלְקָדְמִין סְדֵרוֹ וְעָרְכוּ אֶת הַשְּׁלַחֵן כְּמַקְדָּם.

אָמַר חֲפִימִין קְדִישִׁין אָמַר לְהֵם הֵינוּקָא, חֲכָמִים הַקְּדוּשִׁים, תְּבַעוּ נְהֵמָא דְּתַפְנוּקֵי בְּלָא קְרָבָא הָאֵם אֲתֵם רוֹצִים לְאָכַל סְעוּדָה שֶׁל תַּעֲנוּגִים וּמַעֲדָנִים בְּלָא מַלְחַמְתָּה שֶׁל תּוֹרָה, וּפְתוּרָא דְּמַאנֵי קְרָבָא וְרַק עַל הַשְּׁלַחֵן יִהְיֶה כְּלֵי קָרֵב, רְצוֹנוֹ לֹמַר שְׁנַעֲסֵק רַק קֶצֶת בְּדַבְרֵי תּוֹרָה, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְשַׁלְּחֵן בְּלָא דְּבַרֵי תּוֹרָה כָּלֵל, אוּ נְהֵמָא דְּקְרָבָא אוּ שְׁתַּרְצוּ לְאָכַל הַסְּעוּדָה בְּמַלְחַמְתָּה שֶׁל תּוֹרָה בְּדַרְךָ בִּינוּנִית, אוּ תְּבַעוּן לְבְרָכָא לְמַלְפָּא בְּכָל מַאנֵי קְרָבָא אוּ שְׁתַּרְצוּ לְכַרְךָ בְּרַכַּת הַמְּזוֹן לְהַמְלִיךָ בְּרוּךְ הוּא אַחַר שְׁנִלְחַמְתֶּם בְּכָל כְּלֵי קָרֵב, וְהֵינֵינוּ בְּפַלְפּוּלָא דְּאוּרִינְתָא, דְּהָא פְּתוּרָא לָא אֲסִתְלִיק בְּלָא קְרָבָא כִּי הַשְּׁלַחֵן לָא תַתְּעֵלָה בְּלָא קָרֵב, רְצוֹנוֹ לֹמַר שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְגַמֵּר אֶת הַסְּעוּדָה בְּלָא מַלְחַמְתָּה שֶׁל תּוֹרָה.

(דף קפח ע"ב, ובביאורינו כרך יג עמ' תיא-תיב)

אֲזִדְעֶזַע רַבִּי אֶלְעָזָר נִזְדַּעַזַע וְנִחְרַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּשִׁמְעוֹ מִזֶּה הֵינוּקָא הַקְּדוּשׁ, אָמַר, עָלַי לְמִי הָיָה לְמַחְזִי לְהֵוֹא בּוֹצִינָא דְדָלִיק אָמַר, עָלַי לְלַכְתָּ לְרֵאוֹת לְגַר הַמַּאִיר הַזֶּה, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְהַחֲבָרִים, דָּא לָא סָלִיק בְּשִׁמָּא בְּעַלְמָא זֶה הֵינוּקָא לָא יַעֲלָה בְּשֵׁם וְלָא יִתְפָּרַסם גְּדֻלְתּוֹ בְּעוֹלָם, כִּי לָא יֵאָרִיךְ יָמִים, דְּהָא מְלָה עַלְאָה אֵית בֵּיהּ כִּי דָּבָר עֲלִיּוֹן דְּהֵינֵינוּ נִשְׁמָה קְדוּשָׁה וּגְבוּהָה יֵשׁ בוּ, וְרַזָּא אֵיהּ וְיֵשׁ סוּד בְּנִשְׁמַתּוֹ לְמָה מְאִירָה כָּל כָּךְ, דְּהָא נְהִירוּ מְשִׁיחוּ דְּאֲבוּי מְנַהְרָא עֲלֵיהּ כִּי הָאֲרַת הַשֶּׁמֶן שֶׁל קְדֻשָׁת אֲבִיו מְאִירָה עָלָיו, וְרְצוֹנוֹ לֹמַר שְׁנַפֵּשׁ אֲבִיו נִתְעַבְּרָה בוּ, וְרַזָּא דָּא לָא מְתַפְשָׁטָא בֵּין חֲבָרִיא וְהַסוּד שֶׁל עֲנִין זֶה הֵינוּקָא לְמָה לָא הָאֲרִיךְ יָמִים לָא נִזְדַּעַזַע בֵּין הַחֲבָרִים.

(דף קפח ע"א-ינוקא, ובביאורינו כרך יג עמ' תה-תו)

רַבִּי אֶלְעָזָר וְחֲבוּרְתּוֹ הִשְׁתּוֹמְמוּ עַל רוּחַ קְדָשׁוֹ שֶׁל הֵינוּקָא

תְּוֵהוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַבָּא וְחֲבָרִיא תְּמַהוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַבָּא וְהַחֲבָרִים עַל רוּחַ הַקְּדָשׁ שֶׁל

שְׁבַח דַּא שִׁירָא

עֲנִין לִימוּד הַתּוֹרָה, פְּלַגֵּי מִים יִרְדּוּ עֵינֵי בּוֹכְרֵי מַה שְׂרָאִיתִי בְּסַפְרֵים רַבִּים נֶאֱמָנִים, מִמְּקוֹם קְדוּשׁ יֵצְאוּ כּוֹלָם כֹּאחַד עוֹנִים, כִּי עֵיקַר גּוֹפֵי הַתּוֹרָה הוּא לִימוּד הַנְּסֻתָר, וְאִין אַתָּה בֶּן חוֹרִין לְהַבְטִיל מִמְּנָה בְּשׁוּם אוֹפֵן, וְגַם מִי שְׂאִינוּ זּוֹכֵה לְלַמְדָּה עַל בּוֹרִיָּה, מִ"מ זּוֹכֵה לִירְאָה הַפְּנִימִית וְאַהֲבָה עֲזָה כִּי אִין דּוֹמָה מִי שְׂמַכִּיר גְּדוּלַת אֲדוּנוֹ וְהַדְּרוּ.

(ספר קודש הילולים לה', מכתב מהגה"ק רבי הלל קאלאמיא זצ"ל, עמוד רס"ה)

לקבלת העלון מדי שבוע יש לשלוח אימיל בכתובת: 3022233@gmail.com

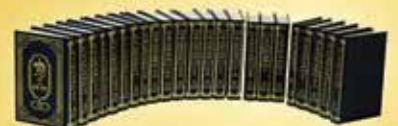
הַזְחֵר הַקְּדוּשׁ ע"פ "מַתּוֹק מִדְּבַשׁ" הַפְּרִישׁ הַנֶּפְרָא שְׁהַתְּקַבֵּל בְּכָל תְּפִיעוֹת יִשְׂרָאֵל

פורמט כיס
"זכלכתך בדרך"
מהדורת ר' יוסף צבי
בערנער
(cm 16.5/11.5)

פורמט רגיל (cm 24/17)

פורמט בינוני - מהדורת ר' הערשל וועבער
(cm 17/12)